

Warszawa, 09/07/2007r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-551707-VIII/07/MRP

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pani
Anna Kalata
Minister Pracy
i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister

Na tle badania indywidualnej sprawy pana Kamila S. ujawnił się ogólny problem dotyczący możliwości przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych osobom, które będąc poborowymi pełniły służbę w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych (pan S. pełnił służbę w oddziałach prewencji Policji).

Z treści pisma skierowanego do Zespołu Prawa Pracy w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich (pismo Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 marca 2007 r., podwójnie oznakowane: DRP IX 0712-1-1-WP/07 i DRP IX 053-40-3-WP/07) wynika, iż art. 71 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 ze zm.): *„Prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, jeżeli okres jej odbywania wynosił co najmniej 240 dni i przypadał w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy.”* - jest przepisem *lex specialis* [w stosunku do art. 71 ust. 2 pkt 1 powyższej ustawy: *„Do 365 dni, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zalicza się również okresy: zasadniczej służby wojskowej, nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego absolwentów szkół wyższych, służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego, ćwiczeń wojskowych, okresowej służby wojskowej oraz zasadniczej służby w obronie cywilnej i służby zastępczej, a także służby*

w charakterze funkcjonariusza, o którym mowa w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67, z późn. zm.)" i jako taki nie może być interpretowany rozszerzająco.

Pismem tym Ministerstwo podtrzymało swoje wcześniejsze stanowisko, które jako wyjaśnienie zostało przekazane starostom, prezydentom miast, dyrektorom powiatowych urzędów pracy, wojewodom, marszałkom województw (pismo z dnia 25 lipca 2006 r., znak: DRP-VIII-0212-622-3-SS/06). Konsekwencją wyjaśnienia jest jednolite stosowanie omawianych przepisów przez publiczne służby zatrudnienia (orzecznictwo sądów administracyjnych w tych sprawach nie jest znane Rzecznikowi Praw Obywatelskich).

Przyjęcie takiej wykładni, tylko i wyłącznie, na gruncie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy należałoby uznać za poprawne, jednak w zestawieniu z treścią art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2004 r., Nr 241, poz. 2416 ze zm.): *Równoznaczne ze spełnianiem obowiązku zasadniczej służby wojskowej jest pełnienie przez poborowych służby w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych.*" - pozbawienie osób, które pełniły służbę w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych prawa do zasiłku należy uznać za niedopuszczalne, gdyż służba w tych formacjach jest równoznaczna ze spełnieniem obowiązku zasadniczej służby wojskowej, a co za tym idzie osoby te nie powinny być dyskryminowane przez ustawodawcę na gruncie innych aktów prawnych.

W tej sprawie opinię dotyczącą interpretacji art. 71 ust. 4 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wydał Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (pismo z dnia 26 września 2006 r., znak: DP-I-33-280/06, skierowane do Przewodniczącego Zarządu Głównego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów), którego zdaniem uzasadnione jest zastosowanie

uprawnienia zawartego w art. 71 ust. 4 do osób zwolnionych po odbyciu służby w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych. Swoje stanowisko - podobnej zresztą treści - prezentuje Komenda Główna Policji (www.policja.pl/portal/po 1/1/2030), która nadto informuje osoby zainteresowane, że „odmowa uznania prawa do zasiłku wynika z mylnej interpretacji przepisów przez niektóre Powiatowe Urzędy Pracy”.

Abstrahując od kwestii czy organy te są uprawnione do interpretacji przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 4 tejże ustawy Minister Pracy i Polityki Społecznej jest organem właściwym do udzielania wyjaśnień dotyczących stosowania przepisów ustawy) oraz faktu, iż mając wątpliwości co do dokonywanej przez publiczne służby zatrudnienia wykładni przepisów powinny dążyć do wyjaśnienia sprawy poprzez podjęcie właściwych działań na linii Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji - Minister Pracy i Polityki Społecznej, należy uznać w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich prezentowaną przez nie wykładnię za prawidłową.

Mając na uwadze powyższe zwracam się, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), z uprzejmą prośbą do Pani Minister o przeanalizowanie przedstawionego zagadnienia i poinformowanie Rzecznika o zajęтым stanowisku.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich